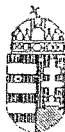

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. III. 37. 525/2008/3. szám

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG KÖZTÁRSASÁGI KOLLÉGIUMA	
FÓLAJSTROMSZÁM
KEZDŐIRATON
Postán / Gyűjtőpostán / Tárgyalópostán / Faxon
Érkezett:	2008 - 05 - 29
PÉLDÁNY
MELLÉKLET
FÓLAJSTROMSZÁM	35886/07
UTÓIRATON

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljárta dr. Kádár András Kristóf /1051 Budapest, Bajcsy Zs. út 36-38. szám alatti lakos/ felperesnek a Vértessyné dr. Bokor Katalin jogtanácsos által képviselt Országos Rendőr-főkapitányság /1139 Budapest, Teve u. 4-6./ alperes ellen rendőri intézkedés tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2008. május 20. napján kelt 20.K.33.886/2007/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 20.K.33.886/2007/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az alperes 2007. július 19-én kelt 260-18/10/2007.RP. számú határozatát ugyancsak hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 16.500.- /azaz tizenhatezer-ötszáz/ forint kereseti és 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket az Állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes 2007. január 29. napján panaszt terjesztett elő a Budapesti Rendőr-főkapitányságon, melyben sérelmezte a Budapest V. kerület Kossuth Lajos tér műveleti területté nyilvánítását, valamint hogy 2007. január 26. napján 12.50 órakor a fenti helyen a szolgálatot teljesítő rendőrök megakadályozták, hogy a biztonsági kordon mögötti területre három társával bemenjen. Az intézkedő rendőrökön a bejelentés szerint nem volt azonosító jelvény és kérésre sem adták meg azonosító számukat.

Kfv. III. 37. 525/2008/3. szám

A rendőri intézkedés ellen benyújtott panaszt a Budapest Rendőrfőkapitánya /továbbiakban: elsőfokú hatóság/ 111-106-14/2007.RP. számú határozatával, mint alaptalant elutasította.

A másodfokú eljárásban 2007. április 16. napján kelt 206-18/4/2007. RP. számú határozattal az alperes az elsőfokú határozatot megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

Az elsőfokú hatóság az új eljárást lefolytatta és 2007. június 22. napján kelt 111-106-37/2007. RP. számú határozatával a panasznak a jelvéyszám hiányára, valamint a rendőrök adatai megadásának elmaradására vonatkozóan helyt adott, egyéb vonatkozásban elutasította. A határozat részletesen indokolta, hogy a Kossuth Lajos tér műveleti területté nyilvánítása, illetve ezen rendőri intézkedés meghosszabbítása miért volt indokolt, ekként a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvénynek /a továbbiakban: Rtv./ megfelelő.

A felperes az új eljárásban meghozott elsőfokú határozatnak a panaszt elutasító része ellen fellebbezett. A fellebbezés folytán eljárás alperes 260-18/10/2007. RP. számú 2007. június 19. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A határozat rögzítette, hogy a felperes a BRFK vezetőjének formailag intézkedésnek nevezett, indokolással ellátott döntését, amely az V. kerület, Kossuth tér lezárására irányult, közvetlenül nem támadhatta meg, tekintettel arra, hogy az egy a Rendőrségi Szolgálati Szabályzatról szóló 3/1995./III.1./ BM rendelet 96. § /11/ bekezdése szerinti utasítás, amely egy rendőrségi szolgálati feladat végrehajtására irányul, melynek végrehajtása az arra utasított rendőrök kötelessége.

A felperes keresettel támadta az alperes határozatát azt állítva, hogy a rendőrfőkapitányi intézkedés tartalmilag és formailag is jogsértő, amely ellen az Rtv. 93. §-a alapján panasznak helye volt.

A Fővárosi Bíróság 20.K.33.886/2007/9. számú határozatával a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint a bíróság az elsőfokú hatóság által elrendelt biztonsági műveleti területre vonatkozó 2006. október 23. napján 111-325/2006. számon hozott személy- és létesítménybiztosítási intézkedés és ennek 2006. november 22. napján kelt 111-325/2/2006. számú határozatban való meghosszabbítása a Szolgálati Szabályzat 96. § /11/

Kfv. III. 37. 525/2008/3. szám

bekezdése szerinti utasításnak minősül és végrehajtása az utasított rendőrnek vagy rendőröknek a kötelessége Rtv. 14. § /1/ bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 5. §, 6. § /5/ bekezdése alapján.

Az Rtv. V. fejezet és a Szolgálati Szabályzat II. fejezete szerint az intézkedések kétféle módon történhetnek: egyrészt utasítás alapján, vagy ún. rendőri jogkörben eljárva. Rámutatott, hogy a bíróság közigazgatási határozatokat vizsgálhat felül, azonban az elsőfokú hatóság, konkrétan a Budapest Rendőrfőkapitány biztonságműveleti területet elrendelő rendőri utasításai nem ilyenek minősülnek, ezek a Rendőrfőkapitány és az utasított rendőr között hoznak létre jogviszonyt. Ezen jogviszony értékelése munkajogi vagy fegyelmi alapon lehetséges, de nem panaszügy keretében. A rendőri „belső” utasítás önmagában a panasz tárgyává nem tehető, s a bíróság által sem felülvizsgálható döntés. A panasz tárgya kizárólag az utasítás alapján megnyilvánuló intézkedés lehet. Mindezért felperes közvetlenül Budapest Rendőrfőkapitánya létesítmény biztosítási intézkedést elrendelő utasítását nem támadhatja.

Megjegyezte a bíróság, hogy a felperesi érvelés elfogadása azt vetítené előre, hogy bármely rendőri „belső” utasítással szemben bárki jogorvoslással élhetne. Egy ilyen jogértelmezés azon túl, hogy nincsen jogszabályi alapja, a rendőrség működését olyan mértékben érintené, hogy a rendőrségnek az Alkotmány 40/A. § /2/ bekezdésében rögzített kötelezettségének a teljesítését gátolná.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a Fővárosi Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezni, és a Fővárosi Bíróságot új eljárásra, illetőleg új határozat hozatalára utasítani. Előadta, hogy a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés nem formailag intézkedésnek nevezett indokolással ellátott döntés, hanem panasszal támadható intézkedés, mivel azt az Rtv. V. fejezete sorolja fel intézkedésként, továbbá a 46. § rögzíti azt is, hogy nemcsak az az intézkedés, ha a rendőr egy adott terület lezárása mellett dönt, hanem az is, ha a rendőri szerv vezetője elrendeli a zárlatot, mert a jogszabályhely szerint mind a rendőr, mind a rendőrség tehet ilyen intézkedést. Ugyan így az Rtv. 92. §-a is általában mondja ki, hogy az Rtv. V. fejezetében felsorolt rendőri intézkedéseket panasszal lehet támadni. Ellenkező értelmezés esetén a jogsértő létesítménybiztosítási intézkedés teljes mértékben támadhatatlanná válik. Szemben a Fővárosi Bíróság ítéletének megállapításával nemcsak „belső” jogviszony keletkezik az ilyen utasítással

Kfv. III. 37. 525/2008/3. szám

elrendelt intézkedés esetén, hanem egyértelműen magánszemélyek jogainak korlátozását eredményezi, ekként jogviszony keletkezik az intézkedés elrendelője és érintettjei között is. A felperes nem valamely „belső” utasítással szemben keres jogorvoslatot, hanem olyan intézkedés vonatkozásában, amely a felperesre tartózkodási kötelezettséget rótt, és ebből a szempontból nincs jelentősége, hogy a kordon mellett álló rendőrök ellenőrizik-e a kötelezettség megtartását, avagy keletkeztetik. Nem helytálló a Fővárosi Bíróság ítéletének azon kitétele, hogy a rendőri utasítással elrendelt intézkedéssel szemben bárki jogorvoslattal élhetne, hiszen csak arról van szó, hogy az olyan intézkedések szemben, amelyeknek címzettje nem konkrét személy, valamennyi potenciális érintett élhet jogorvoslattal.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az Rtv. V. fejezete tartalmazza a rendőri intézkedések felsorolását. E körbe tartozóan az Rtv. 46. §-ának /1/ bekezdés a/ és d/ pontjai szerint a rendőrség, illetve a rendőr a védett személy biztonsága érdekében a 13. és 30. §-ban meghatározottakon túlmenően közterületet a forgalom elől elzárhat, területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen, vagy onnan távozzék, illetve az ott-tartózkodókat távozásra kötelezheti.

Az Rtv. 92. §-ának /1/ bekezdése a törvény V. . fejezetébe tartozó rendőri intézkedések ellen jogorvoslatnak van helye. A perbeli időszakban hatályban volt Rtv. 93. §-ának /1/ bekezdése alapján a panasz előterjesztésére az jogosult, akivel szemben az intézkedést foganatosították.

A fenti jogszabályhelyekre figyelemmel nem vitatható az, hogy a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés olyan rendőri intézkedésnek minősül, amellyel szemben jogorvoslatnak van helye. Az Rtv. 46. §-ából egyértelműen kiderül, hogy a törvény nem tesz különbséget aközött, hogy az intézkedés a rendőr, vagy a rendőrség, avagy annak valamely vezetőjének döntésén, esetleg a rendőrség valamely „belső” normatív utasításán, szabályzatán alapul. Helyesen utal arra a Fővárosi Bíróság, hogy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság hatáskörét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 324. §-a behatárolja. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a közigazgatási határozatokat törvényességi szempontból vizsgálja felül, tehát kizárólag azt vizsgálja, hogy a határozat - a jelen esetben a panasz tárgyában született

Kfv. III. 37. 525/2008/3. szám

határozat - a jogszabályoknak - tehát jelen esetben a rendőrségi törvénynek - megfelel-e.

Ezért indifferens a bírósági felülvizsgálat során, hogy az intézkedés milyen „belső” jogviszonyok közvetítésével hatályosul, a rendőri szerv „belső” normatív aktusait a bíróságnak felülvizsgálati eljárása során, a jogi értékeléskor, figyelmen kívül kell hagynia, és kizárólag azt kell vizsgálnia, hogy az intézkedés a törvény szabályainak megfelelt-e. Helyesen utalt arra a Fővárosi Bíróság, hogy a panasz tárgya az utasítás alapján megnyilvánuló intézkedés lehet. Jelen esetben a létesítmény biztosítási intézkedés eredménye az volt, hogy a felperes nem haladhatott át a lezárt területen és ezáltal az intézkedést felperessel szemben is foganatosította az eljáró rendőr, ekként közvetlen érintettként az Rtv. 93. § /1/ bekezdése alapján jogosult volt panaszt előterjeszteni.

A rendőri intézkedések is jogilag kötöttek, amennyiben meg kell felelniük az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményének. Ebből következik, hogy a rendőri intézkedésekkel szembeni panaszeljárások során a vizsgálat tárgya elsősorban az lehet, hogy az adott intézkedés szükséges és arányos volt-e az elérni kívánt céllal, figyelemmel az Rtv. 15. §-ára. Az elsőfokú hatóság e körben indokolta meg határozatát, amikor arra nézve tartalmazott részletes indokolást, hogy mennyiben volt indokolt a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés elrendelése.

Szükséges utalni a Legfelsőbb Bíróság 1/1999. jogegységi határozatára is, melyből szintén kitűnik, hogy a panaszeljárás során hozott határozat általában a rendőri szervre nézve határoz meg jogokat és kötelelességeket, mely szintén azt az értelmezését erősíti az Rtv. 46. §-ának, hogy nemcsak a rendőr által kezdeményezett intézkedések, hanem a rendőri szerv által kiadott szabályzatokon és utasításokon alapuló intézkedések is felülvizsgálat tárgyai lehetnek.

Mindez nem jelenti azt, hogy a létesítménybiztosítási intézkedésekkel szemben bárki, aki potenciálisan érintettek lehet, élhetne jogorvoslattal. Az ilyen típusú intézkedések esetén is az Rtv. jelenleg hatályban lévő 92. § /2/ bekezdése alapján azok élhetnek jogorvoslattal, akiknek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, bírósági felülvizsgálatot pedig az ügyfél és az kérhet, akinek jogát vagy jogos érdekét a panasz tárgyában hozott határozat közvetlenül érintette /Pp. 327. §/. Ez lehet olyan személy, aki át kíván haladni az adott területen, amelyet a

Kfv. III. 37. 525/2008/3. szám

közforgalom elöl lezártak, de lehet olyan személy is, aki gyülekezési jogát kívánja gyakorolni az adott területen stb. A jelen esetben nem volt vitás, hogy a felperes jogosult volt az intézkedéssel szemben panaszt tenni, hiszen a felperest az intézkedés a mozgásában korlátozta, amikor az intézkedő rendőrök nem engedték át felperest a Kossuth téren.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hozott, amikor az alperes, mint másodfokú hatóság határozatát is hatályon kívül helyezve a Pp. 270. § /1/ bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 339. § /1/ bekezdésére figyelemmel az alperest kötelezte új eljárás lefolytatására. Az alperesnek a felperes panaszának érdemi vizsgálata során elsősorban arra kell választ adnia, hogy az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelményeknek megfelelt-e az elrendelt létesítménybiztosítási intézkedés, illetve annak meghosszabbítása.

Mivel felperes felülvizsgálati kérelme sikeres volt, ezért a kereseti, felülvizsgálati kérelem illetékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § /3/ bekezdése és 51. §-a alapján - figyelemmel a 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-ára - az állam viseli.

A pervesztes, személyesen eljár felperesnek az elsőfokú bíróság eljárás során és a felülvizsgálati eljárásban sem merült fel perköltsége, erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § /1/ bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § /2/ bekezdése és 79. § /1/ bekezdése alapján a perköltségről való rendelkezést mellőzte.

Budapest, 2009. szeptember 8.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr. Kovács András sk. előadó bíró, dr. Kovács Ákos sk. bíró

A kiadvány hitelesül:

